

Hétfői Napló

Előfizetési díj:
Égész évre 160.—, negyed évre 40.—, 1 óra 15.— korona

POLITIKAI HETILAP,
MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL.

Szerkesztőség: VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 3.
Kiadóhivatal: VI., NAGYMEZŐ-UTCA 8. SZÁM.

Anémet kormány eleget tesz jóvátételi kötelezettségeinek

Berlin, február 19.

A külföldi sajtóban hírek terjedtek el arra vonatkozóan, hogy a német kormány a jóvátételi förllesztések újabb elhalasztását kérte. Illetékes helyen ezeket a híreket teljesen alaptalanoknak mondják és tözsedei manőverekre vezetik vissza. A birodalmi kormány eddig az új fizetési tervezet alapján mindenképpen eleget tett kötelezettségeinek, ehhez pedig a jövőben is ragaszkodik.

Francia agitáció a Saar-vidéken

Berlin, február 19.

A saarvidéki bányamunkások szövetsége rúmatat arra a francia agitációra, amely a saarvidéki bányamunkások szövetségének tisztviselőit és tagjait a német bányamunkásszervezetektől való elszakadásra akarja rábírní. A saarvidéki munkásság egyáltalában nem hajlandó ennek a kívánságnak teljesítésére.

Olasz kormányválság és a genouai konferencia

Páris, február 19.

A Bonomi-kormány bukása következtében itteni politikai körökben szinte bizonyosnak tartják a genouai konferencia elhalasztását.

Giolitti újra előtérben

Róma, február 19.

A *Messaggero* csodálkozását fejezi ki, hogy a kamarában olyan nagy többséggel foglal állást Bonomi ellen s ez okból nem tartja valószínűnek, hogy újra Bonomi bízzák meg kormányalakítással. A lap véleménye szerint a kormányválság gazdasági okokra vezethető vissza. A *Temps* tekintélyi kormányalakítását követeli s mint alkalmas személyiséget Giolittit nevezi meg miniszterelnökül. A *Presse* szerint a kamara felfüggesztéséig annak ellenére, hogy a baloldali kormány alakítására vonatkozó indítványt visszavonták.

Francia szocialisták Bécsben

Páris, február 19.

A vasutaszövetség végrehajtó bizottsága elhatározta, hogy a szállítómunkásoknak Bécsben októberben tartandó nemzetközi kongresszusán résztvesz.

Benes az oroszokkal való összeköttetésről

London, február 19.

Benes dr. cseh miniszterelnök az Oberver munkatársával folytatott beszélgetése során annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy Oroszországgal helyre lehet állítani az általános összeköttetést. Szükségessé tartja, hogy előzetesen Franciaország és Anglia közti létrejövön a megállapodás, továbbá hogy a genouai konferenciát alaposan előkészítsék, mert ettől függ a siker.

Uj fuziós tervek a politikában

Gróf Andrassy vasárnap tárgyalat Haller Istvánnal — A megsértett Nagyafádi-tábor — Hegedüs Györgyék kivonulnak a kormánypartból — Kálmán Gusztáv kereskedelmi miniszter — Prohászka Ottokár püspök visszavonul a politikától

— A Hétfői Napló tudósítójától —

A magyar politikában 1919 augusztusa óta nem volt olyan élénk fuziós mozgalom, mint ezekben a napokban. A munkapártnak gróf Bethlen István pártjába való bevonulásával nem záródott le, hanem csak megnyílt a fuziók és a pártszakadások sorozata, amelyekre igen rövid időn belül számítani lehet, mert valamennyi a választások sikere érdekében történik.

Leginkább előtérben van azonban

az a fuzió, amelyet Andrassy és Haller vasárnapi bizalmas megbeszélésközlők készítettek elő.

Erről a megbeszéléstől a következő információkat kapjuk:

— Az Andrassy-párt és a Haller-féle keresztényszocialista csoport fuziójáról szóló hírek igazak. Természetesen számolni kell azzal, hogy Huszárék és Ernszték külön mennek, vagy belépnek az egységes pártba, ahol különben Vass József és Bernolák Nándor is szerepet fognak és pedig továbbra is mint miniszterek. A kereszténypart tegnap határozata értelmében azután Haller István ma meg is kezdte tárgyalását gróf Andrassy gyulával. A megbeszélések igen szívélyesek voltak és feltétlenül azzal a reménnyel kecsegtettek, hogy a fuzió hamarosan létre is fog jönni. Általános a meggyőződés mind a két oldalon, hogy a szövött pártnak ismét egyesünie kell annál is inkább, mert Hallerék kívánságait sem honorálta a miniszterelnök a választójogi tárgyalásoknál, de meg éppen minap jelentette ki, hogy a koalíció kormánypartból nem kér többet. Ilyenformán az Andrassy-párt és a Hallerék egy pártba tömörülne s a fuzió az egész ország területén felvenni a harcot a kormánnyal szemben.

A Hallerrel való tárgyalás hírért különben gróf Andrassy Gyula is megerősítette

kijelentette azonban, hogy ma még a kérdés nincs olyan stádiumban, hogy nyilatkozni lehessen róla.

A pártmozgalom során ismét beszélnék arról, hogy még a választások előtt egyesülni fog Rassay Károly pártja és a függetlenség 48-as Kossuth-párt. Szó van azonbanvil a budapesti választásokra való ellenzéki meggyőzésről, amelyeknek eredménye az lenne, hogy a liberális blokkban szereplő összes polgári pártok egy listával mennének bele a választásokba.

Eros konkurenciát lesznek annak is, hogy a munkapárti politikusok bevonulnak a kiszegapártba. Bethlen ugyanis ezeket az urakat a családkozását nemcsak mandátumokkal, hanem miniszteri tárcával is honorálni kívánja. Ez az oka annak, hogy Hegyes-halmi Lajos kiválik a kabinetből,

a kereskedelmi téra pedig munkapárti politikusnak. az elterjedt hírek szerint, Kálmán Gusztávnak jut.

A másik következménye a munkapárti bevonulásnak az lesz, hogy az ugynevezett „öbregő-csoport” eltávolodik a kormánytól. Hegedüs Györgyék és Kiss Menyhérték ugyanis nem igen készülőbök el a liberális munkapárti elemekkel egy pártban és így a pártból való kilépésüket várják.

Nagyafádiéknak a munkapártinak ígért 30 mandátum fáj a legjobban, de egyébként is igen

nagy feherítéletnek tekintik, hogy a munkapárttal egy lobogó ajatt kell a választók előtt megjelenniük.

annál is inkább, mert a Rassay vezérlete alatt álló független kiszegapárt ezt a körülményt a vidéken rendkívül sikerrel tudná kihasználni. Ebben a csoportban ha meg nem is értet meg a gondolat, de mindenesetre felmerült az a lehetőség, hogy szakít gróf Bethlen

Istvánnal. Sőt ma már ugy látják a helyzetet, hogy Bethlen a munkapárttal már akkor meggyezett, amikor a munkapárt kívánságára nagyafádi Szabó kihagyta a kabinetből. Ma kezdik belátni, amit az ellenzék váltig hangoztatott, hogy tudniillik gróf Bethlen tulajdonképpen minden cselekedetével a munkapárt számára készítette elő a talajt és ok a legjobb esetben csak asszisztálásra hivatottak.

A választási hírek főzül megemlítjük itt, hogy Prohászka Ottokár püspök teljesen visszavonul a politikától. A székesfehérvári jelölt pedig gróf Károlyi József lesz, de a kormány — mint minden legitímistának — neki is fog ellenjelöltet állítani.

Huszár Károly régi kerületében lép fel

Sárvártól távlatozzák a Magyar Kurirnak: Huszar Károly volt miniszterelnök ismét a sárvári kerületben lép föl, amelyet 1910 óta képvisel és ahol legutóljára egyhangúlag választották meg. Legközelebb beszámoló tarti kerülete több községében.

A választójog megszükitése a munkapárti érdekében

Stachta Margit, a főváros I. kerület volt nemzetgyűlési képviselője vasárnap d. u. kerületének két helyén tartott beszámoló beszédekkel, amelyekre a Keresztény Nemzeti Egyesült Pártjának több politikusa is elköszerte.

Az első beszámoló 4 órakor van a Fehérsas-téri polgári iskola tornatermében. Az elnöki megnyitó után Stachta Margit megtartotta beszámolóját, amelynek elején röviden ismertette a nemzetgyűlés által végzett munkát. Ennek keretében kitért a detronizáció kérdésére és kijelentette, hogy ő maga legitímista, de meggyőződése, hogy az egyik legitímista gondolatért a másikat letaposni nem szabad és nem lehet a bílszeg megöröszéért a fennálló renddel puccszerről szembeszállni. Tény azonban, hogy azon testvéreink között, akik elszakított területen vannak és közöltünk egy élő kapcsol van: az az ember, akinek fejére a szent koronát nemcsak mi, hanem ők is feltették. Ez nyújthatja a legnagyobb reményt, hogy a megsemmisített törzshöz visszatérnek az elszakított tagok. Áttérve saját parlamenti működésének ismertetésére, kiemelte, hogy abban nemcsak a női érdekeket képviselte, mert családvédelmi ténykedése minden osztálynak az érdeke. A parlamentben szerzett tapasztalatai alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy pénzügyi, gazdasági feloldási, lelki és gyakorlati szempontból szükséges a női lélek betovonása a törvényhozás munkájába és

önmagukkal, a családdal és nemzettel, ha moaspóllzájuk ezt a munkát.

Haller István szözlöt fel ezután. Kiemelte Stachta Margit nagy érdemeit a keresztény politika terén és rámutatott arra, hogy ha törvényesí nem tudnak teljes mértékben érvényesülni, ennek oka nem a férfiakban általában, hanem az igazi keresztény meggyőződésű és szociális érzékű férfiak hiányában rejlett. Az utolsó választásoknál az volt a baj, hogy a keresztény községek nagy része nem volt fegyverelve, nem ismerte az embereket és fellép a szép szavakkal. Így vált lehetővé a kényfelmenteknek mutatkozott keresztény politikusoknak egyre jobban háttérbe való szorítása.

Mi a célja a kormánynak a választójog szükítésével?

Nem a kereszténység vagy a magyarországi érdeke, sem pedig a felforgató elemektől való félelem okozza, hogy a kormány másfél millió embert, közöltük egymillió nőt ki akar zárni a választójogból.

Azért kellett ez, mert néhány régi munkapárti befépett az egységes pártba. Ezek tudják, hogy az állásúnos, egyetlen, hitos és nőkre is kiterjedő választójog mellett nem lehetnek be.

Fel lett adva nemcsak a demokrácia, hanem a kereszténység is.

Áttérve a királykérdésre kijelenté

a férfiak drágán fizetik meg

"Ne csak kifelé, hanem befelé is hirdesse elveit Wolff Károly"

A közüzemi alkalmazottak gyűlése - A Hetfői Napló tudósítójától -

hogy ezt csak akkor lehet elfintézni, ha teljesen szabadon rendelkezhetünk önmagunk fölött. Ennek a gondolatnak pihennie és érnie kell, de azt sem engedhetjük meg, hogy további köveket hepergessenek rá. Ellene leszünk annak, hogy úgy oldják meg, ahogy ellen-segünk parancsolják. Nem akarunk románok, szerbek, csehek labancjai lenni. A jövő parlamentbe meggyőző-déses keresztényeket és nem konjunktúra emberekkel követel, szociális munka és kezdeményezést, amely az emberek százezreit becstelens munkaal-kalmakhoz juttassa és olyan működést, mely vonzó lehet az elszakított területek lakosságára. Ha ezeket a szempontokat bármily kevesen, de szabadon és függetlenül minden befolyástól képviselni fogják,

el tudják hamvasztani a munkapárti reményeket.

Huszár Károly Slachta Margit szociális tevékenységét méltatta, aki nem csak beszélt, hanem példákat adott és gondolatokat inspirált. Az ő munkásságára tovább is szükség van és szükség van arra a keresztény női táborra, amelynek Slachta Margit a vezére.

A másik beszámoló 6 órákor kezdődött a Korona-utcai polgári iskolában. Ezen a kerület volt képviselőin kívül Huszár Károly, Haller István, Ferták Jenő és Szabó József volt képviselő beszélt.

Friedrich kritikája Bethlen politikájáról

Huszár Elemér volt nemzetgyűlési képviselő ma tartotta meg Négrádvérőben beszámolóját, amelyre Friedrich, István és Ferdinandy Gyula is elkísérték.

Az iparoskörben bankett volt a politikuskó tiszteletére, amelyen Friedrich, négrádvérőben plébanos küszöntötte fel a nemzetgyűlési ellenzékét és annak két vezetőjét, Andrássy Gyula grófot és Friedrich Istvánt. Ezután a nagyvendéglőben népgyűlés volt, amelyen Huszár Elemér beszámolt munkájáról. Majd Friedrich István fejtekte ki, hogy Bethlen István gróf politikája és működése nem a konszolidáció, hanem az anarchiát szolgálja; az egységes pártot illető kísérletek pedig kudarcra fogtak járnak, mert az fogják eredményezni, hogy egységes párt helyett csupa apró frakció lesz, amelyek a választásokon hihetetlen elkeseredéssel fognak egymás ellen küzdeni.

Kemalisták

Konstantinápolyi jelentések szerint az Angorában megjelenő Anadolu nevű török újság közölte, hogy a kemalista választási miniszter rendeletét, amely szerint az anatóliai ortodoxoknak a konstantinápolyi patriarkával való bármilyen összeköttetést felszámolnának fogják tekinteni, amelyet halálra büntetnek. Az athéni lapok rámutatnak arra, hogy ez a rendelet is arra vall, hogyan tartják tiszteltben a törökök az egyházi kiselhölgeket fogait.

Hosszasan foglalkoznak a lapok Durrisz görög orvos esetével. Durrisz az afganinurái ütközet után a kemalisták kezébe jutott. A foglyok kiserés-lése következtében most visszatért Athénbe és elmondja élményeit. Leírja, hogy a kemalista tiszték és katonák nekiesnek, elrabolták pénzt és ruháit és fély meztelenül otthagyták. Egy-egy török tiszt le akarta vágni a foglyú újat, hogy illymódon gyorsabban jusson az újára huzott gyűrűhöz. Szerencsére az orvos még maga le tudta húzni a gyűrűt, mielőtt a csonkítás megtörténne. Miközben gyalog elszállították Eskiszebirbe, szinte szákadatlanul hallania kellett azokat a szidalmakat, amelyekkel a tiszték és a legénység egyaránt illeték Görögországot. Egyedül egy albán orvos, aki a kemalista hadseregben szolgált, könyörölt meg a szerencsétlen foglyon és valami rongyos ruhát adott neki. Az eskiszehiri kórházban folytatódtak a szenvedések. Durrisz megkért egy török orvost, hogy tetanus ellen adjon neki széruminjekciót. Ezt azonban az orvos szidalmak között megtagadta.

VARÁDI LÁSZLÓ hírlapíró. Széke fiatalember lépett az irodába.

A keresztény-szocialista közüzemi alkalmazottak vasárnap délután fél-negy órákor nagygyűlést tartottak az Új Városba közgyűlési termében. A nagygyűlésen Anka János elnököt és megjelent a gyűlésen dr. Sipőcz Jenő polgármester is. Az elnök megnyitójában a munkáskérdés megoldásának sürgettségét és fontosságát hangoztatta. Utána dr. Sipőcz Jenő polgármester fejtekte ki azon való örömet, hogy a munkásság keresztény és nemzeti alapon áll. A polgármester és a tanács is ismeri a munkásság sanyaru helyzetét, foglalkozik a kérdéssel és igyekszik fog a kérdést közmegelegeléssel megoldani. A megoldás és egyben az ország boldogulása nem alapulhat más-on, mint az osztályok harmónikus együttműködésén és a jogegyenlőségen. Ennek egyetlen útja, hogy a keresztény szocializmus, a keresztény szociális szem-alapján jellemezzük az országot szöb jövő felé vinni. Ezután Kelemen föltitkár tette meg jelentését. A munkáskáság - ugymond - rengeteg sok ígérelet kapott, de ígéretnél többet nem. A Keresztény Községi Párt vezetősége szidia és pedig jogosan szidia a nagykövöket, de azért a főúros ízeimelen is éheznek a munkások. A kormány pedig békejobbot nyújt a szociáldemokrata munkásságunk, de bizonyos, hogy be fogja csújni a szociáldemokratakat, mint ahogy becsap mindenkit. Ismerteti ezután a közüzemi alkalmazottak gazdasági helyzetét, Bérmozgalommal szemben - szélhámoskodtak olcsóság hiullámmal, fenyegettek. Zalagorszeggel, de a munkáskáság célulatos harccal mégis elert valamit. Sajnos, nagyon keveset. Wolff Károly a nagyúke úrszójáról beszélt, és amit mond, aláírjuk, de amit Wolff hirdet,

Asszonyi szívek zsarolása

Az előbbi lőbben egy különös fiatalember bukkant fel a főúros előkelő társadalmában. Báró Langen Hans névű szerepelt és ismert pesti arszónok néven ott-hon volt a lipótvárosi zsarolon és az őz-szes klubokban. A jó megjelenésű fiatal-ember nem mindennapi temperamentum-mal rendelkezett és csakhamar rebeszténi kezdtek, hogy X. bankárné a jégo, Y. vezérigazgatóné csütörtöki zsaruján, B. mil-liomosné korzopartiján fogadja a vonzó egyéniségű fiatal ur udvarlását. Az Akadémia-utca 7. szám alatti garzonlakásába pedig egy ismert pesti sportmeccsés ifjú felesége jár. A fáma egy tudta, hogy a Don Juan sikerei kétségtelenek s egyszerre öt rendkívül gazdag hölgy birta a szívét. A tágszívű legény gondosan tltölte egyik szerepét a másik előtt és egy óramű pontosságával ismötölte fel idejét hölgyei között.

Néhány szabadszajú, mások szerint irigy asszonyka mindent elkövetett, hogy befá-rány legyen az ügyből. Miután erre régi recept van, az obligát névtelen levelet megindultak szolok utjukra a - férjkek-hoz. W. A. bankigazgató Tatos nyugalmat-dét detektívfigyelőgyőlt bíza meg a tény-állás megállapításával, alinek magánku-tató irodája van. Tatos vállalta a megbízatást és megígélte az asszonyt. Harmadik nap beállított Tatos:

Igazgató ur, a névtelen levél igazat mondott: A bankigazgató megköszönte a föfel-ügyelő működését, kifirtette a számláját és headta a válópórt. Másnap a bankban név-jegyet kézbesítettek az igazgatónak:

VARÁDI LÁSZLÓ hírlapíró. Széke fiatalember lépett az irodába.

ne csak a főúrosokhoz nem tartozókkal szemben hirdesse, de hirdesse befelé is és bérmelesek és bérredukciók tekintetében ne menjen a főúrosok a faji löke után. Benyujtja ezután a határo-zati javaslatokat. Beszél még Szabó József volt nemzetgyűlési képviselő, dr. Miklós Ferenc törvényhatósági bizottsági tag és többen. A gyűlés végül elfogadott két határozati javaslatot. Az egyikben, amely a kormányhoz van intézve, tiltakozik a gyűlés a munká-svédelmi intézmény ellen kéri a kormányt, hogy az erről szóló rendeletet a társadalmi béke érdekében vonja vissza. Tiltakozik továbbá a munkakö-zeltesztéről szóló törvénytervezet ellen, mert a sztrájk letörésére irányuló eszközök lát benne. A másik határozati javaslatot a főúros tanácsához intézi és ebben a következöket kéri: Bérará-nyosítást a már régebben beterjesztett memorandum értelmében, bérmelesek olyan arányban, hogy a munkabérek a szákségleti cikkek árával olyan arány-ba kerüljenek, mint mult év november 19-én voltak. A munkaidőt 8 órában kívánják megállapítani és kéri a munkabérmegállapító bizottságok azonnali felállítását és az alkalmazottak üzemi szerveinek elismerését. Végül követejik, hogy a főúros kislakásépítő akciójánál elsősorban a közüzemi alkalmazottakat vegyék figyelembe, a felépítendő lakásokat elsősorban nekik utalják ki. Tiltakoznak az ellen is, hogy a főúrosok a bérháztulajdonosok segítségére siet és a szegényösönökök érdekeit semmibe se veszik. A gyűlés utasítja a szövetség vezetőségét, hogy ezeket a kívánásokat juttassa el a tanácsához és a Keresztény Községi Párt elnökségéhez.

— Váradí vagyok. Engedje meg igazgató ur, hogy egy kényes ügyben alkalmazhato-kodjam. Arról van ugyanis szó, hogy a felesége öngyásga és Langen báró ügye a... hasábjaimon napvilágot lát. Ez (itt egy jelentős modorlatot tett) megakadályozható...

— Az igazgató praktikus ember volt. — Menyibe kerül? — Nemi habozás után a széke fiatalember kibökte: — Huszezer. — Rendben van. Tessék délután a Lakásomra jönni.

Délután W. igazgató lakásán a függöny mögött Rath József detektív csendesen meghúzódott, mikor Váradí szerkesztő ur belépett. Tíz perc múlva a rendörségen volt. Ott aztán kiderült, hogy Váradí és Langen cinkostársak. Mielöst egy nő Langen halójába esett, az első randevu után megjelent öngyásgással Váradí és alapo-san megzsarolta. Langen küldte őt és a pénzen megosztották. Együtt látkak az Akadémia-utca 7. szan alatt, háromszobás garzonlakásban és magyszerűen éltek, míg az asszonyi irigység anonim levele a rendörségre nem juttatta a csinos szőháms és társát. Langen nem báró, de szobapin-cér volt sokáig Berlinkben és Párisban, igaz neve Langer János. Váradí szintén szálla-dó pénzér és unokabéce Langernek. Mindkettőjüket őriztette vették.

A felsősziléziai lennyel katolikusok a boroszlói érsekségből való kiváltás és önálló lennyel pápisköveket Kattowitzban való létesítését követelik. Egyes lennyel-lapok azt írják, hogy amennyiben ez az új pápa nem teljesítené ezeket a kíván-ságokat, a felsősziléziai lennyel, katoli-kusok a Rómától való elszakadást hird-ező mozgalomhoz fognak csatlakozni.

Ujságírók a sajtószabadságért

- A Hetfői Napló tudósítójától -

A Magyarországi Ujságírók Egyesü-lete vasárnap délután rendkívüli köz-gyűlést tartott. Márkus Miksa elnök megnyitójában hangsúlyozta azokat a fájó kérdéseket, amelyek az ujságírói társadalmat foglalkoztatják. Habár Mihály föltitkár ismertette ez-után Kiss Endre hírlapíró indítványát, amely az állásnkülföldi és beteg ujsá-gírók gondoskodásáról tesz javaslatot és azt kívánja, hogy e kérdés megoldására sürgösen küldjenek ki bizottságot. Kiss Endre és Szirmai István felszólalása után Márkus Miksa elnök jelentette, hogy 3 nappal ezelött ez a bizottság már megkezdte munkáját és eddig 30 állásnkülföldi és 15 beteg ujságíróról ér-kezelt jelentés. A bizottság elsősorban vizsgálat tárgyává teszi, hogy a beje-lentetteknek megvan-e a jogukmük arra, hogy az Ujságírók Egyesülete ér-dekükben eljárjon és azután nyomon megteszzen minden intézkedést a baj-ök orvoslására.

Jelentette ezután, hogy az elnökség az arra rászoruló ujságírók számára pillanatnyi segély nyújtásáról is gon-doskodni kívánt, evégből érintkezésbe lépett a lapkiadók szindikátusával és a segélyek folyósítása céljából máris bizonyos összeg áll rendelkezésre. A köz-gyűlés az indítványt egyhangulag elfo-gadta és az ehök jelentést is tudom-sául vette.

A közgyűlés ezután ugyancsak Kiss Endre másötök indítványát, a sajtó-szabadság biztosítására szükséges lépé-s megteletét tárgyalta. Az indítvá-nyozó felszólalásában hangsúlyozta, hogy a kolportázások mostani fög-gelhelyete a következö választási kam-pányban meg nem állhat és intézkedé-sket sürget, hogy az 1914. évi XIV. t.-c., amely a sajtótörvényt tartalmazza, ne korlátozások a kivételek határolás-alapján. Orbók Átilla után dr. Kun Ándor szólalt fel, aki magavévő teszi Kiss Endre indítványát, de új szöveget ajánl és kéri, hogy a közgyűlés küldjön ki a sajtószabadság teljes visszaállítá-si érdekében szerkesztendő indítvány megszövegezésére egy bizottságot. Ez a bizottság szövegezte meg indítványát a kormányhoz, úgy, hogy domborodják ki az, hogy az ujságírók társadalmi törvényesség alapján áll, az egyetlen létező törvény az 1914. évi XIV. t.-c szigorú végrehajtását követeli, annak a kérelemnek a kapcsán, hogy a kormány nyújtson módot minden új és kifogástalan időszaki lap megindításá-hoz, a kolportázás tilalmát és a lap meg-szövegezési lehetőséget mindaddig, amíg törvényhozási ellenörzés nincs, lehetősé-g szerint a kormány ne gyakorolja, és biztosítsa a lapok ellátásának, ki-szerésének és terjesztésének tökéletes s egyenlő mértékű szabadságát és a tör-vény erejével akadályozzon meg minden olyan merényletet, amelyek ilyen megkiserelének. A közgyűlés ezt az indítványt is egyhangulag elfogadta. Sándor Mihály, Czebe László, Uray Desző és még többen felszólalásával az ujsá-gírók szociális anyagi kérdéseit tárgyal-ták ezután.

France is jóvátételt követel

Az emberi jogokért küzdő liga Anato-le France tiszteletére Párisban lakomát rendezett, amelynek során France az általános békeért, a népeknek Euró-pa ujféltetésében megnyitvának szö-lidatársáért és a fejtoverkezés csökkentéséért szállt síkra. Kijelentette, hogy Franciaországnak rágyakodni kell abba-hoz, hogy az őt megillető jóvátételt megkapja, mert ez az igazságszájg kérdése.

NEMZETI ROYAL ORFEUM Telefon: József 121-48. Kezdeté 8-ór. A nagyszerű színház és variété műsorban HARTWELL'S a világszenczió

PESTI SÉTAK

Plakát

Kedves és vidám szín vonult be a pesti utcára az új plakáttal. Itt is, ott is megkapja a szemet egy-egy színes ábrán, hirdető-oszlopok papiros-foltjain és is halmozott tömegek nyúzósgának. Jobbádn mozik plakátjai ezek az újajta — legalább is nálunk újajta — reklámok és Gurnar Tolnecst, a hájas és grotesk Faltit, Amerika dédelgetett kedencét, Hartot: az acél-arcú cseboty-színészt, vagy a meghatón kis-tingy asszony-lánykát: Mary Pickfordot hozzák elének. De ott guggol egy plakábtörten rásablaknál Douglas Fairbanks is, örök mosolya láni engedti egészesség villogó fogainak rászorát és a ruha alatt újabb vakmerő tréjára dzzának izni.

Ejtel, mikor most lögy hováik kislánykával van beporozva az utca és még csendesebb, mint húszlörke, bárgyú alvások üléjén, mikor nem haragodik négy bántó, nappeli zajok és csak egy-egy drága részeg csendes morfondirozása hullászik, az éjjeli vendörök, akik megszokták, hogy mély lázó fűgyrészsés hájban inkább befelé nézzenek és a hajgyök sikkli szemük fotograjfó masinája előtt a kisebb, semmitmondó csemléteket, de még a szoklatonabó apróságokat is, anélkül, hogy elcsattantok figyelemük zárójú megállónak és nézik a plakátokat. Megállnak és gnyágykódnak. Mert ize: lehet kiabálni zajtalanul is, hogy csak otgysolatok zavarjan a kiállítás, aki nem haragszik a háborúidásért és lehet zajtalanul olyan dolgot kiabálni, ami érdekli az embert.

Halározatlan jól esik a plakát, a melynek mindegyike fantasztikus rábusz, hallatlan rutinnal kikopott részlete valaminek, egy állító mondat, aminek végében láthatatlan tintával ügyesen elhelyezett kérdőjel van és megszűj utánajárni, ami rejtek a kérdés mögött.

Igy, együtt, ez a lételemek is ügyes, szemek is jó. Nem lehet kifogást emelni. Lételességen alig akad. És magyar piktorok csodájak.

El lehetne tehát gondolkodni az új művészet problémáin, amelyről apostoli az hirdetek, hogy el kell hagynia a könygort és galériák szük kereteit, ki kell vonulnia az utcára, hogy hársnyon hirdesse a maga költésleit innem nem kiutasított százuak, hanem súlyos és tömör millióknak.

El lehetne medálni ezen fővón és esztétikó tollal. De nekünk valami más jut eszünkbe. Hogy ezek a kedves ábrák, hársny szín-simfóniák nem sokára megint szürke és unalmas fátgyaszoknak fogják átadni a helyüket. Szürke és unalmas, fátgymosó analomus plakátoknak, amelyeken semmitmondó, egyforma, szabályos, hideg betűkkel ez fog állni:

ÉLJEN X. Y.
szeretett képviselőjelöltünk

A szerb király eljegyzése

Sándor király szombatn délelőtt 11 órakor ánnepi kitöltözésen fogadta a belgrádi diplomáciai testület tagjait, akik megbízóleveleket átadták a királynak.

A király holnap aminiszterelnök és a külügyminiszter kíséretében Buda-pestre utazik, ahol febrúr 22-én áll meg hivatalosan Mária román hercegnővel való eljegyzésén. A király távollétében a királyi hatalom aminiszterelnök és gyökörje, Trifkovicis ideiglenes miniszterelnökhelyettes elnökösével.

Ember büzd!
az influenza ellen
és bizva bizd! . Lysoformban

A kisentente nem vesz részt a genouai konferencia előkészítő munkálataiban

Páris, február 19.
(Havas.) A Petit Parisien londoni levelezője jelenti: Curzon lordnak Saint-Aulaire francia nagykövettel folyó tanácskozásait töké borítja ugyan, angol körökben azonban tudni vélik, hogy a francia kormány abban a feltevésben, hogy a genouai konferencia gyakorlati programjának kidolgozását megkezdte entente csakóték Londonban fognak találkozni. Közölte, hogy a francia küldöttség csak a Párisban megkezdett előkészítő munkák befejezése után, tehát körülbelül tíz nap múlva érkezhetik meg Londonba. A

francia kormány kifejezte továbbá hozzájárulását ahhoz, hogy a kisentente az előkészítő munkákban ne vegyen részt szakértőivel, de azt kéri, hogy emek a politikai csoportnak hivatalos megbízottait hívják meg Londonba, hogy ott kormányaik felfogását ismerlessék. Végül ragaszkodik a francia kormány ahhoz, hogy a londoni és a párisi kormányok egyezzenek meg arra a magyarázatra vonatkozóan, amelyet a február 6-iki francia memorandum a kamara határozatának megfelelően magában foglalt.

HIREK

A fehér város

Az idő megenyhült és éjjel lassan megindult a hó. Finom kis csipkékben hullott rendületlen következetességgel és hajnaligát csilgolyva, zörögve, dohogva minkduntak a villamosostársaság hótakarító gépei, hogy szabadba tegyék a síneket. Az éjjeli korbelyek ujjongva üdözöltek a szűke-fűszáig szimbóhumát, friss erőt érezték ereikben életrre kelni és a hó, a kedves, fészta hó nyugodt hőlésséggel szált a fejükre, kabátjukra. Mindenki örült a hónak, még a rikácsolók is, akik a legkorábban kelnek, egyidőben az első villamosok kálanzalát, csak ketten voltak, akik dühöngtek. Ott álltak a ház előtt és dörmögtek.

— A mének üsse meg, megint kaphartok, az ember élete csupa vakarás — ezt a házmester mondta.

— Az ördög vigye el, két órárt írta megint a legkisebb fuvart és ezzel a döggel, hogy az a . . . — ezt a konfliktócsis mondta, aki azt az urat hozta, aki a házmester beengedett. Ugyanis ebből az alkalomból találkozott a házmester és a kocsis. Még néhány szépen cizellált jókívánság bogyta el az urak szóját, aztán a kocsis felkapott a bakra.

— Gyite dög, — és az ostorvált nagyot buzott a zörgősejntü jószág hátra, amely — ezt csak a vak nem látja — nyilván egyedüli oka a hőlésség.

A hó pedig rövid szünettel egész nap esik. A vilgomban nem okozott akadályt, a foglamos kissé lassabban hárde közlekedik. A nyugati pályaudvarra pontosan érkeznek a vonatok, a keletrre is csak egyetlen vonat, a „D. 601” és bukaresti expressz békák, mint előre jelezték, körülbelül négy órárt. A mentőknek ne madott dolgot a hó, senki sem törte a lábat és csak a madarak nérik kétségbeesetten a hókosság takaróját és a rosszaján emberek, akik azt állítják, hogy ebből a szisztéma hóból is — sár lesz. — B. A.

— A hercegprimás látogatól. Dr. Csernok János híbrnok-hercegprimás, aki az elhunyt hét második felében érkezett vissza Rómából a pápaválasztásról, hűfőn tér vissza székelylőre: Eszteromba. Az egyházéletjelentő római újtjáról való visszatérése alkalomból fölkeresték és üdvözölték: József főherceg, József Ferenc főherceg, Albrecht főherceg, Izabella és Gabriella főhercegnék, Horthy Miklós kormányzó, gróf Bethlen István miniszterelnök, dr. Vass József kultuszminiszter, gróf Kibelsberg Kunó belügyminiszter és sokan mások, akikkel a hercegprimás hosszasan elbeszélgetett.

— Az Ebródó Magyarok gyűlése. A Magyar Kurír jelenti: az Ebródó Magyarok Egyesületének III. kerületi szervezete vasárnap d. e. fel 11 órakor, aglázós és szerveződé gyűlést tartott az óbudai bércen-szálló nagytérmeiben. A megváltó beszédet Budaörsy László, a megyei bizottság fűlési képviselő mondotta, utána Kontra Aladár volt képviselő beszélt, majd Prányai Pál tartott nagy beszédet, amelyben felszólította büdzétát az ebródókat az egész Magyarország érdekében.

— A szabók nem akarnak zsidó ipartestületi elnököt. A Keresztény Iparosok Országos Szövetségének szakosporija, amelyben a szabómesterek és az üzletben dolgozó tömörítettek, vasárnap d. e. 10 órákor a Söndör utca 3. szám alatt, értekezletet tartott Pekovits János elnökletével. Az értekezleten foglalkoztak az előkészítendő ipartestületi választásokkal. Örmélen állapították meg, hogy a jelölésnél a régi szabóegyesületek a keresztény szabó iparosok testületét is meghallgatták, sőt egyszemélyen a keresztény iparosoktól lettek függővé, hogy kit válasszunk meg az ipartestület élére. A szabóiparosok régi vezetője, Ullmann Jákó is azt a kijelentést tette, hogy belenyugoznak a keresztény iparosok jelölésébe, akiknek azonban az a kikötésük, hogy az elnök ne legyen zsidó. Az értekezlet az ipartestületi elnököt Nemeth Gyulát jelöli. Bejelentés aztán az elnök, hogy az ipartestületi tagdíjakat a legszigorubb progresszivitás alapján az eddigi 24—200 koronáról 40—500 koronára emelik fel, hogy a mind-nyolcban felszaporodó adminisztrációs költségeket fedezni tudják. Ehatározást az értekezlet hogy az ipartestületi közgyűlésen indítványozni fogja, hogy az ipartestület lépjen ki az Orsz. Iparosgyűlésből, amely még ma is a liberálismust szolgáltja és régen elhagyta alapítójának, Kossuth Lajosnak kitűzött célját, hogy az iparosgyűlés egyszemély minden kívülről jövő támadás ellen megvédje. Sztrók József, a VIII. ker. városbírája, a fergalmi adó ügyével foglalkozott. Rámutatott arra, hogy a fergalmi adóellenőrök sok helyütt agresszív lépnek föl, sőt gorm-báskódnak az iparosokkal. Bejelentés egyuttal az értekezletnek, hogy a főváros legközelebbi közgyűlésén a keresztény iparosok képviselője interpellál fog a fergalmi adó behajtása körüli anomáliák tárgyában.

— A farkasréti villamos-szerencsétlenség sérültjei. A farkasréti villamos-szerencsétlenség sebesültjeit a gondos körhízi ápolás folytán mind gyógyulónak látják. Többen közülük már a mai napon el is hagyják a kórházat. A legsúlyosabban sérült kisgyermeknek, Kovács Ferencnek is javult az állapota és bár súlyos koponyatörést szenvedett, most már minden veszélyen túl van.

— Öngyilkosság. Frank Mihály 60 éves bádógonmester a Vacúrt 59. szám alatti lakásán felakasztotta magát. Mire észrevették, már meghalt. Holttestét a törvényesít orvosai intézethe szállították.

— Barák mozgalma. Az első folyamodású barák, tehát a járási bíróságoknál és a törvényesítéssel működők, néhány nappal ezelőtt mozgalmat kezdtek avégből, hogy törvényes úton és módon se állíthassanak a mostani kivívón mostoha helyükükön. Az a írtés, amelyet mindenféle drágasági pótköltsék és egyéb címen a mai viszonyok között a megváltó és a mostani alul maradt. Zokon voltak a barák azt is, hogy az új státus szerint első folyamodású bíróságok működők bíró a táblabíró vagy kuriai bíró címet sem kaphatja meg. Kifogásuk van a természetben járulékok kioldása miatt is, mert legelőbb is az írtésről vélik, hogy a buzáskész-illetelmény felét roszításban kapták. A mai napon a mozgalom vezetői értekezletet tartanak, hogy a további lépéseket megbeszéljék.

— A Korvin Mátyas-Egyesület ülése. A Korvin Mátyas magyar-orosz egyesület vasárnap délelőtt 11 órakor az Akadémia üléstermében felvoasó ülést tartott, amelyen Berzeviczy Albert elnökött. Fest Aladár nyug. főgázgató olvasta fel olasznyelvű tanulmányát, „A magyar-orosz kapcsolatok első nyomairól” címen. Ennek során kimutatta, hogy ezek az érintkezések nem mint önkényes kalandozások, hanem egyes olasz pártok egyenes fölívására történő, tervszerű hadjáratokban való részvevők voltak. Berengár ollasz király a brentai csata után, felismerve a magyar nép hadi értékét, mindent elkövetett, hogy őket a maga számára megnyerje és csakugyan — két évig a magyarok leghívebb támaszai voltak. Berengárnak, Később X. János pápa a magyarok segítségével megszabadult a bírhadt Marciaa zsernokai uralmától. Az állandó érintkezésnek tudható be, hogy a magyarok utóbb a kereszténységet nem a német császárság útján, amint az egyesek állítják, sem Bizánc révén, hanem Olaszország közvetítésével vették fel, mert a magyarok megváltóritésének műve elsősorban olasz írtőknek tulajdonítható. Utána Huszt József egyetemeni m-tanárt tartotta meg „Az első olasz humanisták Magyarországon” című értekezését. Rámutatott a renaissance fontos, az emberi szellem kibontakozására ható főkérvéseire, melyek Zsigmond király korában jutottak el hozzánk. Nagyon sok bíres humanistának a királyhoz írt beszéde a mai napig fennmaradt. Kulatásit azért nem tudta selemre mederben folytatni, mert az eredeti íratok legnagyobb része külföldön van és így a mai viszonyok mellett hozzájuk jutni szinte lehetetlen. Sok ilyen eredeti forrásra célok felvoasásában. A humanizmus főkérvéselője nálunk az Olaszországból származó Vitez János, akinek Zsigmondhoz intézett két beszéde, ma már fenn. Nagy hatással volt Magyarországon humanizmus kialakulására Sylvius Piccolotini, aki később II. Pius néven pápa lett. Kérdéses ugyan, hogy jérte valóban Magyarországon, de érdeklődött iránta, írt róla, sőt több adat még ill időséret is bizonyítani látszik. A sok között ezek voltak azok az emberek, akik Mátyas korát, ezáltal az új szellemi kialakulás útját kijelölték és előkészítették. Az elnök zárószavát után az ülést véget ért.

— Gázmozgérés. Böhm Jakab 75 évét magázó az Üllői-út 65. szám alatt lévő lakásán nyitva fejtette a gázcsapot. Su-lyos gázmérgezését szenvedett. A mentők eszméltre térítettek, azonban állapota annyira súlyos, hogy a Szent István-kórházba szállították.

— Friedrichkeit rablógyilkossággal vádolja az ügyészség. A budapesti ügyészség dr. Dolowichák Mihály királyi ügyész már elkészítette Friedrichkeit Ferenc, a hüvösölyvi rablógyilkos ellen a vádiratot. Az ügyészség Friedrichkeit Ferenc 44 éves kovacsot a Btk. 278. szakaszába ütköző gyilkosság és 344-ik szakaszába ütköző rablás büntette címén vádolja meg azért, mert mult év november 16-ikán Neuwirth Henrikét a Hüvösölygyben egy zsineggel megfojtotta, aztán elrabolta tőle ezüsttáskáját, arany nyakláncát, briliáns fűlbevalóit, gyűrűit, ezer korona készpénzt és szőrmobundát. Ha Friedrichkeit a vádirat ellen nem nyújt be kifogásokat, akkor a főgázgályást bíróság első felében megtartják.

— A hitanárook a tanodúh ellen. A román kath. hitanárook és hitoklatók egyesülete vasárnap tartott ülésen Krupaöl Ötök ügyvezető elnök a hitanárook és hitoklatók ködolatát és hitágét tolmácsoló X. P. Plus néven írt, akikhez a Krisztus helytartóját illető bevezetésben leírt a magyarországi érdekeit megváltó ápolni kész gyűfőghöz kapcsoló bizalom is fűzi az egyesületet tagjait Ezután a középiskolákban elharapozott tanodúh ellen foglalt állást az egyesület és szigorúan elítélte az iskolák által rendezett tanestélyeket.

Harding
elnök szakértői véleményeket kért arra vonatkozólag, hogy a Németországgal 1909. február 23-án megkötött szénbányai szerződést, mily módon lehetne újra elbontatni

SPORT

Tréning-mérkőzések

A Magyar Labdarugó Szövetség intézőbizottsága elhalasztotta a vasárnap tervezett bajnoki labdarugó-mérkőzéseket a hideg és havas időjárásra való tekintettel és csak két tréningmérkőzést bonyolított le négy csapat a havas pályákon.

A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete csapata kétszer 20 perces tréningmérkőzésen 1:0 arányban legyőzte a Ferencvárosi Torna-Club több tartalékkal játszó együttesét az álló-úti sporttelepen. Asztipitébirakodása mellett, A második mérkőzés a VII. ekraleti Sport-Club és az Erzsébetfalvai Törékvíz Sport Club csapatai között folyt le és a VII. kerület fölényes játék mellett 2:1 arányban megnyerte a mérkőzést.

Színház és filmújdonások

* A Vigaszínház és heti műsorát is a Sárga kezű dominánlia, amely mellett két este jut a Csodagyermeknek. Az Osztrigás Micit hétfőn játszzák és szombaton őjjei előadásul. Vasárnap pedig a Zazának lesz első előlntási előadása.

* Előadás darab, ez a jelz nagyzerien illik a Vigaszínház szenzációs újdonására, a Sárga kezűre. Budapest előlntó világnak érdekes és szimpatikus alakjai szerepelnek Bakonyi Károly színművében, a szezon nagy sikerében. A Vigaszínház legközelebb kedden, csütörtökön, szombaton és jövő vasárnap ismétli meg a Sárga kezűt.

* Sappho — az Urániában 5, 7/7, 7/10 órákor.

* Abrányi Emil új dalművét mutatja be szombaton este a Városi Színház. A bájos egyfelvonásos címe Ape Maria, melynek ölelés szövegét is a kiváló zeneszerző írta, ezerméte szerelmi történetet hoz. A régi Zeneakadémia a szín, mely a szereplők kedves, bohém csapatának újszerű környezetet ad. A dallangazdag szerepek Aquila Adler Adelina, Nagy Izabella, Somló, Bárony, Páandri és Lakatos adja. A bemutatott, melyet Ferenczi Frigyes művészi rendez, a Parasztszűlet előadásra előlnt meg, melynek ez lesz első előadása a Városi Színházban. A főszerepek Vélő Boriska, Csillag Erzsé, Medveczky Béla, Ocskay és Bálint énekelik, vezényli Márkus Dező, rendező Rónászi Béla. Az Ape Maria után a Törpe gránátost, Szikla Adolf népszerű balletjét újítják fel Platiniszky Jozsefnél. A szerző ere az alkalomra két új számot, egy adagiót és egy trefás táncot komponált a művésznő számára. Szerden, csütörtökön, pénteken és vasárnap este a Hamburgi menyasszony folytatja sikeres sorozatát, a cimszerepben Petráss Sárival, aki estéről-estére szaporítja művészetének rajongóit. Kedden Tosca kerül színre Walter Rószival, vasárnap délután Traviata van műsoron Sándor Erzsé kamaranékesné, Gábor József és Pusztai Sándor fellépéit, jövő hétfőn a Bohémélet meg Aquila Adler Adelinaival.

* Sappho — az Urániában 5, 7/7, 7/10 órákor.

* Szomorj Dezso szenzációs skóri „11. Lajos királyá”, melynek minden eddiki előadására elővetelben keltok el az összes jegyek, e héten is négyezer szerepel a Magyar Színház műsorán, ma, estőlörtökön, pénteken és jövő vasárnap este. A hét többi napján Mo'nár Ferenc „Szárház”-ját mutatja. Jövő vasárnap délután a Farkit adéjk 3 órákor, mérsékelt helyárakkal.

* Két százas jubileum egy héten, Ritka jubileumban lesz ezre héten. Bevárolás Színházunk és népszerű szerzőjének, Szentes Blának, akinek egymásután két darabja ér meg a 100-ik előadását. A tavalyi szezon nagy sikere „A buta ember” vasárnap 20-án este, „A gondok lány” pedig, mely egy ér el a 100-ik előadásához, hogy egyszer sem kellett kinyitni az esti pénztárt, csütörtökön, 23-án kerül színre 100-adszor. A főszerepeket ezúttal is a két vendég: T. Forrai Rózi és Z. Molnár, továbbá Simonyi Mária, Tékós Ilona, Pethő, Bérczy, Somlár, Gerdonyi, Vaszary Pirokska, Hahnel Aranka, Wirth Sári és Nagy Margit játszzák. Vasárnap, 26-án délután a gazdag lány kerül színre rendezt esti helyárakkal.

* Sappho — az Urániában 5, 7/7, 7/10 órákor.

* Szomorj Dezso szenzációs skóri „11. Lajos királyá”, melynek minden eddiki előadására elővetelben keltok el az összes jegyek, e héten is négyezer szerepel a Magyar Színház műsorán, ma, estőlörtökön, pénteken és jövő vasárnap este. A hét többi napján Mo'nár Ferenc „Szárház”-ját mutatja. Jövő vasárnap délután a Farkit adéjk 3 órákor, mérsékelt helyárakkal.

* Két százas jubileum egy héten, Ritka jubileumban lesz ezre héten. Bevárolás Színházunk és népszerű szerzőjének, Szentes Blának, akinek egymásután két darabja ér meg a 100-ik előadását. A tavalyi szezon nagy sikere „A buta ember” vasárnap 20-án este, „A gondok lány” pedig, mely egy ér el a 100-ik előadásához, hogy egyszer sem kellett kinyitni az esti pénztárt, csütörtökön, 23-án kerül színre 100-adszor. A főszerepeket ezúttal is a két vendég: T. Forrai Rózi és Z. Molnár, továbbá Simonyi Mária, Tékós Ilona, Pethő, Bérczy, Somlár, Gerdonyi, Vaszary Pirokska, Hahnel Aranka, Wirth Sári és Nagy Margit játszzák. Vasárnap, 26-án délután a gazdag lány kerül színre rendezt esti helyárakkal.

* Sappho — az Urániában 5, 7/7, 7/10 órákor.

* Szomorj Dezso szenzációs skóri „11. Lajos királyá”, melynek minden eddiki előadására elővetelben keltok el az összes jegyek, e héten is négyezer szerepel a Magyar Színház műsorán, ma, estőlörtökön, pénteken és jövő vasárnap este. A hét többi napján Mo'nár Ferenc „Szárház”-ját mutatja. Jövő vasárnap délután a Farkit adéjk 3 órákor, mérsékelt helyárakkal.

* Két százas jubileum egy héten, Ritka jubileumban lesz ezre héten. Bevárolás Színházunk és népszerű szerzőjének, Szentes Blának, akinek egymásután két darabja ér meg a 100-ik előadását. A tavalyi szezon nagy sikere „A buta ember” vasárnap 20-án este, „A gondok lány” pedig, mely egy ér el a 100-ik előadásához, hogy egyszer sem kellett kinyitni az esti pénztárt, csütörtökön, 23-án kerül színre 100-adszor. A főszerepeket ezúttal is a két vendég: T. Forrai Rózi és Z. Molnár, továbbá Simonyi Mária, Tékós Ilona, Pethő, Bérczy, Somlár, Gerdonyi, Vaszary Pirokska, Hahnel Aranka, Wirth Sári és Nagy Margit játszzák. Vasárnap, 26-án délután a gazdag lány kerül színre rendezt esti helyárakkal.

* Sappho — az Urániában 5, 7/7, 7/10 órákor.

* Eméd Tamásd a siker orozslántréze az Andrássy-úti Színház kivételes nagy sikerrel februári műsorában.

tenk. Ezután dr. Gluckstahl Samu tartott előadást az aktuális adózás kérdéseiről. Javaslataira kimondotta a közgyűlés, hogy követeli a közteherviselés egyenlő és igazságos keresztelvéletét, a harmadosztályú kereseti adó előlntését és a negyedosztályú adó beolvadását a jövedelemadóba, a forgalmi adó főgűg kérdéseinek sürgős rendezését és különben azt, hogy a forgalmi adók fejében lerölt összegek a jövedelemadó nélkül adómentes levonási tételek szerepeljenek. Neumann Adolf, Holczér Simon és még többek felszólalása után Szász Pál útkár javaslataira kimondta a közgyűlés, hogy tiltakozik azon visszmondás ellen, amely a kereskedelem a mezőgazdasági termelés, a feldolgozóipar és a fogyasztás érdekeinek mellőzésekével egyes iparágaknak kizsákmányoló törekvéseit támogatja. Párkás Vilmos indítványára egyhangulag elhatározta a közgyűlés, hogy akciót indít a Hangya üzletének felülvizsgálása, a liszt és gabonaforgalom felszabadítása, a jöletti és beszerzési csoportok állami támogatásának megszüntetése és azok feloszlata érdekeiben.

Vasárnapi magánforgalom

Az értéktőzsdén szombati szilárd magánforgalom vasárnapra megcsappant és bár néhány részvényre csak pénz volt, az árfoylamok alacsonyabbak voltak, mint szombaton. Államvasút 4525—50, Rima 2220—45, Lipták 537—39, Lichtig 640—50.

Dollár 662—64 1/2, márká 327—29, lei 509—11, dinár 835—40, szokol 1233—35, osztrák ezres 11 1/2—1/4 ig emelkedett és a bécsi kifizetést 10% -on keresték.

Árutőzsdé

A gabonapiacra tartott irányzat mellett buzza iránt volt érdeklődés, dunánfúli és pestmegyei állomásokról 2625 koronával volt kínálat. A rozs ára 1825 K. Terménykicék közötti elhanyagolt a morzsoló tengeri, névleg 2200 K. A zab irányzata tartott, 1680 K. Állomáson. Árpátelek szintén érdeklődés nélkül. A korpa prompt szállításra 1315—1325 K, szakkál együtt, budapesti paritásban.

A Kőgazdasági Társaság töbftemelési szakosztálya vasárnap délelőtli 11 órákor évi teljes ülést tartott a Magyar Folyam- és Tengerhajózási r.t. ülésterében. Az elnöki megnyitó után — melyet Lukács György v. b. t. tartott — Kovács Rezső adta elő a választmányi jelentést, melyben a működés változása után kifejtette, hogy a töbftemelési menetnek biztosítást a nyagyon és szerzemény biztonságában, a kereskedelem szabadságában, a földművelő nép kulturális igényeinek emelésében látja, azokvitt elszakított vérénekkel és a külföldi való összeköttetésének újrafelvetelében. A töbftemelést nem csupán anyagi haszonnak, hanem kulturális kérdésnek is kell tekinteni. Ezután az idei tisztújást tartották meg.

A „Hormes” Magyar Általános Váltóüzlet r.t. közgyűlése az 1920/21. üzleti évtérre 20 K osztalékot állapított meg és elhatározta az alapítók felmérését 10 millióról 50 millió K-ra. Minden régi részvényre négy új vehető át 1921 július 1-től kezdődő szelvényvel, darabonként 400 K árfolyamon. Határidő március 3.

A Pesti Tőzsdé új számlának vezetékét Vasa Béla gróf, az erdélyi magyarországi egyik ismert zenére írta a román-magyar gazdasági meggyezeséről. Dr. Halom Dezso az építkezésről, dr. Fenyő Miksa az orosz-magyar kereskedelmi forgalomról írt cikkeket.

A Magyar Őstermelő r.t. Kronberger Lipót nagyváltó tanácsos elnöklettel megtartott közgyűlése Elek Gyula vezérigazgató előlntésére az elhatározta, hogy a 9.470.054.14 K nettóvereségből 36 koronára 1825 (tavalyi 11% — 22 K) fizetessék. Az osztalék folyó hó 22-ától kezdve az intért főpénztárnán (IV. Széchenyi-úta 1. sz.) valamint a Magyar Államkassza Takarékpénztár r.t. (V. József-út 14) főpénztárnánál kerül kifizetésre. A felgyűlést vezető tagjelöl György Loránt v. miniszter elástották meg.

— Andrássyék büntése. A királyi-puccsal kapcsolatos bírákban — mint ismeretes — az ügyészség nemrégiben vádiratot adott Beniczky Ődön, volt belügyminiszter ellen is, aki védője, dr. Zboray Miklós útján az ügyészség vádiratával szemben kifogásokat nyújtott be. Tekintettel arra, hogy maga az ügyészség is azt indítványozta, hogy a Beniczky-éle ügyet egyesítsék Andrássy Gyula és társai ellen folyó ügygel, a vádatának a benyújtott összes kifogások felett egyszerre tárgyalja meg a tárgyalást. Ez idő szerint a büntügy nagy irafeszmáját az ügyben szereplő védők tanulmányozzzák és másolatokat íta e munkáival elkészülnek, — ami e hétre várható — akkor az iratokot dr. Kiss István Kálmárról, a büntetőügyvényték vádatelőlntésének elnöké, tanulmányozza és csak azután kerül sor a kifogások tárgyalására.

— Letartóztaták az Eléstár tolvajait. Az Eléstár R.-T. kárára elkövetett nagy lopási ügyben a rendőrség a tetteseket már letartóztatta és most erőly nyomozást folytat valamennyi orgazda kézrekerítése érdekében. A nyomozás sikere nagy kívánja, hogy a rendőrség most a nyomozás stádiumáról nem tesz semmi nyilatkozatot. Eddig a Margit-körtől, a Fűrőd-utcai és a Rákóczi-úti fizetek kártételeit nyomozta ki a rendőrség.

— Törvényesíték a lenőkök. A budapesti büntetőfővádaték és a pestvidéki törvényesíték számára, legutóbbi alenőkök állást szerveztek és így bírtok, hogy a budapesti büntetőfővádaték alenőköké dr. Török Gyula kuriai bírót, a pestvidéki törvényesíték alenőköké pedig dr. Hahn Béla kuriai bírót, volt székelvnyarhelyi törvényesíték elnököt neveztek ki és a ki nevezés legközelebb megjelenik a hivatalos lapban.

KÖZGAZDASÁG

Az OMKE. közgyűlése

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés vasárnap délelőtli tartotta meg az évi rendes közgyűlést. Sándor Pál elnöki megnyitójában ismertette az Omke központi irodájának tavalyi munkáját, majd hangzottak, hogy bátran kiülöztek a jogrendről, a jogbiztonságról és a kereskedelem szabadságáról. Sajnos — mondotta Sándor Pál — a mostani kereskedelemügyi miniszter nem szolgálta a kereskedelem érdekeit és e politikának lett az a következménye, hogy Budapest helyett Bécs a nemzetközi kereskedelem központja. Kizűdött az Omke azon hazugság ellen, amely az árkrátlás ödiumát mindíg a kereskedő osztályra akarta hárítani. Ezel szemben a valóság az, hogy a legnagyobb áradatú maga az állam. A két esztendő nemzetgyűlés keveset nyújtott és a főtevékenysége abban merül ki, hogy a falu és a város között az ellentétet kiélezte.

A nemzetgyűlés bizonyosságát adta annak, hogy az ugynevezett kurzus politika nem szolgálja az ország érdekeit. Hangoztatja, hogy a jövőben semmiféle terrortól sem szabad megjelenni, haladnak a liberalizmus útján és elszántan vesszük fel a harcot a demogógia ellen, bármely oldalról jöjjön is az.

Dr. Balkányi Kálmán ügyvezető igazgató ismertette ezután az Omke múlt évi működését és a kereskedelem mai helyzetét. Rámutat a mai szövetkezeti politika hátrányos következményeire. Az a körülmény, hogy a kormányzat a privilegizált intézményeket támogatja, a sirját ássa meg ezeknek a monopólium alakulatoknak. Kizűdeni fog az Omke minden olyan külföldről jövő áramlattal, amely Magyarországot, a magyar kereskedelmet és a gazdasági életet gyarmati sorba akarja lesüllyesz-

FOVARDOSI ORFÉUM Vh. Nagy-és Ribner Minden este fél 8-kor az új februári műsor. KOSÁRY EMMŐ és KIRÁLY ERNŐ pontban 8-kor lépnek fel. HÉTFŐI: KIS KOMEDIA Telefon: 14-29 Ma Rott és Steinhárdtalételeit FIVE ólólok és Schlegelben előadás. kezdete este fél 8-kor

* A Babavárú skóre. Kardos-Náder „Babavárú” című operáját, amely estőlörtökön a Király-színházban rendkívüli sikert aratott, e hét minden estején színter kerül a beuultató kintnő szereposztásában. Az érdeklődés a szarab iránt olyan rendkívüli, hogy a jegyeket előre vizsk el, Jövő vasárnap délután Káhmán Imre népszerű operettje A hollandi menyecske kerül színre mérsékelt helyárakkal.

* A Fi-Fi 100-ik előadása. A Blaha Lujza-színházban pénteken, e hó 24-én lesz a szenzációs sikerű Fi-Fi-nek a 100. előadása, ezen az előadásra is, amelyhez ez a kvonyörű zenéi operett tájós házak során jutott. Honfay Hanna, Kerekes Gabi, Ványi Ilona, Sarkadi, Galletta, Szirmai és Fülöp játssza a főszerepeket. A „Fi-Fi” az esti előadások közül jövő vasárnap délután is színter kerül az esti szereposztásban, esti helyárakkal.

* Sappho — az Urániában 5, 7/7, 7/10 órákor.

* A Renaissance-színház e hetét is a szenzációs sikerű vigjátékszer, A jó fu előadásai foglalkalja le. Minden este 7 órá kezdettel Lipai Imre kivételes sikerrel kapulató vigjátéka kerül színre Rajnai grandiózus művészi produkciójával a cimszerepben, továbbá Kiss Irén, Z. Molnár előadású előadás és a főszerepekben Konjáthy Mária, Tóth Böske, Gáth Lilla, Várnai Jenő, Pauci és Pethes pompás alakításával. A jegyeket egész hétre elővetelben váltja meg a közönség. Jövő vasárnap A jó fu sorozatos előadásait A faun színter meg Rajnai Gáborral a cimszerepben.

* Gyermekelőadás. A Gyermekelőlntés Egyesület vigalmi gárdája vasárnap délutáni előadásával ismétlően bebizonyította önellen odaadását a gyermekelőlntés terén. Nagy teljesítést közl játszóit a „Kis kolduséjny alma” című mesejátékot, melyben Csillag Erzsike, Weisz Manicska, a 6 éves primadonna, továbbá Kőszegi Tibor, Kálmán László és Fischer Pál, a darab tehetséges szereplő, arattak sikert. Az előadást Hellai Kornél rendezte. (K. A.)

* Wagner matiné lesz, Burián Károly kamaranékes közreműködésével a Városi Színházban jövő vasárnap, február 26-án délelőtli 11 órákor. Műsoron van A nürnbergi mesterszűletnek előjátéka, a Grébl-elbeszélés Lohengnéről, A Siegfried-éle, a tavaszi dal a Walkürből és a Tamhauser-nyilatvány. Vezényli Abrányi Emil.

* Sappho — az Urániában, Új műsor — új szenzációs, ez az Uránia új filmjéről a közönség kritikája. Zenefelőlntó házak vizsk szerte a hirtét s a hirtét szép, a leblincselés érdekes, a képirozásos nagy szerző látványosság hódítva hódít nálunk is, mint a külföldön mindentűrt. A moralista talán túlságosan nézné ezt a képet, az előlntásban azonban csak a művészi látás bönne, igaz meg alkalos ér, amelynek sok a dícsértője és a — gáncsolója. Az Uránia ezzel a filmmel a német filmipar klasszikus fejlődésének új musterművét mutatja be. Az előadások 5, 7/7, 7/9 és 10 órákor kezdődnek.

* Mozgóképek-Ottthon. A Három testőr és a Terzan lá III. részét hallgatlan szenzációsan. Mindenki által könnyen megérthető, azok is megértik, kik az előlntó részeket nem láhatták. A tegnapi előadásokat Anguszta királyi főhercegnő, Ferenc királyi főhercege ötenegyzek tőtek végre és kiváló megelégedésűket fejezték ki az igazgatóságnak. Mai előadások 8, negyed 8 és negyed 10 órákor.

* Pola Negri diadalünnepe volt a Renaissance-mozgó szombati premierje, melynek sorára az európai kinematográfia legkiválóbb mestereit küldte. Sappho került bemutatásra. A nagy német filmvilág csodás tehetsége Sappho cimszerepben produkálta a legnagyobb sikerű alakítását, mely hódította Káhmán Sappho-lába ejette az egész világot. Pola Negri múltó portierei Albert Steinház és Alfred Abel, kik brilliáns alakításúkkal színter hozzájárultak a gigantikus sikerhez, melyel a közönség ez a csodás filmreket fogadta. Az első előadás 10 órákor kezdődik.

* A Szókimondó asszonyág cimszerepben Hesperia az előlntó szereposztásban mérvénző leírhatatlan sikert arat. A műsor másik attrakciója a Titokzatos Kék, melynek főszerepét a Várkonyi Málhához megtévesztésig hasonlítható nő-művész: Ernst Winaer kedvje. Előadások háromnegyed 5, 7 és negyed 10 órákor.

Felölts szerkesztő: SZOMAHÁZY ISTVÁN Társzerkesztők: DR. ELEK HUGÓ és PAJOR MÁTYÁS UJSZAQOM R.-T. BUDAPEST.